

cajem posrečilo razgnati rogovileže. Otok Madagaskar zadej za Afriko hočejo Francozi pograbiti in so poslali vojne ladije tje. Angležem to ni po volji. — Italijani pripravljajo za letošnje poletje zopet velike manevre. Papež so z rusko vlado toliko porazumeli se, da zamorejo zapuščenim katoličanom na Ruskem imenovati 2 nova nadškofa in 5 škofov. — Ognjenik Etna bruha zopet ogenj in lavo iz sebe, da so prebivalci v okolici te velikanske gore v velikih strahéh. — Grkom je smrt pobrala najslavnejšega državnika. Minister Komunduroš je umrl. On sicer Grkov ni zaplél v zadnjo rusko-turško vojsko pa je vendar naposled dobil 2 turški deželi, Tesalijo in kos Epira. — Perzijski kralj potuje h kronanju ruskega carja in obišče potem tudi našega cesarja. — Egipčani so v osrednji Afriki krivega preroka Mohdija naklestili. Hartum je rešen.

Za poduk in kratek čas.

Staroslovanski kmet na polji in doma.

IV. 17. Želiš li poznati živali, ki so krožile okoli voglov staroslovenskega poslopja? — Razumeva se samo ob sebi, da je gospodar toliko živine redil, kolikor so mu za to okoliščine dopuščale.

Tudi ni treba omenjati, da je vzrejeval večinoma tisto živad, od katere je vlekel dobiček na polji in doma. To so bili v prvi vrsti konji in goveda. Prvi so mu pomagali obdelovati polje in jih je rabil za vožnjo med ostalim pri trgovini, ker so Slovani bili tudi izvrstni trgovci; a številna goveja živina dajala je mleko, od katerega so dobivali maslo in sir. Razven teh četveronožcev imeli so velike črede bravov*) ali svinj, koz in ovac. Od ovčje volne pridelovali so zvlásti možka oblačila. — Izmed perjadi so domači dvor staroslovanskega kmeta oživljevale goske, race, kuri, golobje. Gos in race bile ste Slovanu znane že v skupnej domovini Indoevropecev, o kokoši pozvedamo še le 400 let pred Kristusom. Že znani arabski potnik Ibrahim pravi, da je o njegovem času desetero kokošij veljalo jeden penéz. Iz tega lahko sklepamo, da so naši prednamci imeli sila veliko kurij. Pristavljeno bodi, da Slovan, dokler še je živel v paganstvu, kuretine ni hotel jesti, ker je po njegovej misli v tej živalici prebival hudi duh.

O golobih Dijakon Peter, ki je vmrl okoli leta 799, piše, da jih je po slovanskih krajih bilo zelo veliko število. To nam se ne bo za

takrat nič čudnega zdelo, če znamo, da se je paganski Slovan jako pregrešil, ako bi bil goloba ubil, oskubel in pojedel. Izmed ostalih ptic je Slovanu posebno bežan ali fazan bil priljubljen zavoljo okusnega mesa.

18. Gosto lesovje, ki je slovanske okrajine pokrivalo, ni moglo biti popolnoma izkrčeno. Šume bile so pravo prebivališče čebelar, kojih gnezda so stari Slovani skrbno iskali.

Dozdeva se, da so ljudje steblovje navlaš vrtali za čebele. Ščasoma je med postal neogibna reč pri hiši; rabili so ga za pripravljanje zdravil, mešali ga med kruh, pridelovali pijačo medovino in voskarstvo spada med najstarejši obrt slovanski. V kolikej meri se je rabila medovina, spričuje ruski pisatelj Nestor, kateri pravi, da je Vladimir samo leta 996 dal skuhati 300 kotlov medu.

19. Pivo so pripravljali blizo po načinu, kakor še sedaj Rusi pridelujejo neko tekočino gosto, kalno, bledorumenno, okusa grenkastega. Toto pijačo delajo iz razmletega zrnja, moko zmesijo z mlačno vodo; to na toplem skvašeno scedijo in potem pijejo. O neke staroslovanske pijači, ki je od „ječmena in žita“ pripravljena govorita tudi stara latinska pisatelja: sv. Hieronim pak Amianus. (Glej „Vestnik“ I. 68, priloga „Zori“ 1873.) Pivo bilo je toraj že našim paganskim prednikom znano, ali v navado prišlo je še le takrat, ko je pri pomnoženem številu ljudstva zmanjkovalo medovine. Toda medovina obdržala je svojo ceno ter so z isto počesčevali najimenitnejšo gospodo.

20. Za starega Slovana je znamenita ova okoliščina, da si je prizadeval vaditi se v vseh strokah gospodarstva, česar pri vsakem narodu ne opazimo. Slovan je krčil starodavne šume, predno je zamogel novine preoravati in dobivati iz zemlje potrebnega živeža; on ni v nemar puščal nobene imenitnejše panoge gospodarstvene, bil le živinorejec in obrtnik, ali največ pečal se je z obdelovanjem zemljišča. Po zadnjem zamoremo najlepše spoznati svojega paganskega prednika, kajti — kmetovanje je častljivo opravilo Slovana.

M. Karba.

Smešnica 11. Od volitve v okrajni zastop domu prišlega volilca vpraša žena: No, kako je bilo kaj v Konjicah? Mož odgovori: Še nikoli ni bilo tako „lušno“, ko danes, ker sem v prvič videl in slišal tam „nebeškega petelina“. (Nekega nemčurja) peti. Č.

Razne stvari.

(Slovensko društvo) sklicuje 3. občni zbor v Šoštanj na velikonočni pondeljek popoldne 26. marca t. l. Poslanec g. dr. Vošnjak bode poročal o delovanju državnega zbora.

*) Beseda „brav“ za „svinjo“ nam je danes iz navede, pač pa še Slovenec na murskem polji vživa „bravsko“ (t. j. svinjsko) meso in gospodinja še tam z „bravskim“ zabelom začinjajo jedila, a Hrvatom „pitani bravec“ dajajo okusno svinjetino.

(V Konjicah) so pri volitvi za okrajni zastop Slovenci sijajno zmagali v kmetski skupini. Izvoljeni so korenjaki: P. Dobnik, M. Jurše, J. Zorko, M. Vivod, Jer. Gradišnik, M. Fijauš, Jur. Leskovar, Fr. Koprivnik, R. Črešnar, J. Rudolf. V skupini velikih posestnikov sta izvoljena tudi knez Windischgrätz in nadžupnik Mikuš, v trgu pa dr. Prus.

(Kmet je „osel“) tako piše celjski listjak, ki se ljudem ponuja za „Kmetkega prijatelja“. Osel mu pa je vsak kmet, ki neče v liberalni nemšurski koš. Bravo celjski Glantschnigg! Sedaj vsak lahko vidi, kakšna nemška kultura se cedi z „lisjaka“.

(Jurklosterskega župnika) je celjska „krompirvahterica“ hudo zasramovala za voljo pogreba nekega samomorilca, a kmalu potem prisiljena bila krivico popraviti.

(Za stran pošte) v Prevalu in v Storah pri Celji dohajajo pritožbe, da so slovenščine nezmožni Nemci tam kot uradniki nastavljeni in Slovencem nadlegujejo in časih po „dumme windische Adressen“ krešejo. Slovensko društvo zbira dokazov in potem vloži pritožbo.

(Učiteljskemu društvu) ptujskemu za Slomšekovo nagrado darovali so č. g. župnik Pauša 2 fl., č. g. kaplan Kolenko 1 fl. 50 kr., g. nadučitelj Muršec 2 fl., g. učitelj Kselman 1 fl. G. ravnatelj Lapajne je poslal 150 pisank in 5 komadov „Praktične metodike“ za prodati. Franc Zihner predsednik.

(Magdalenarice) so prodale grajščino Freistein.

(V Slov. Bistrici) so pri volitvi v okr. zastop Slovenci saj nekoliko svojih mož spravili v zastop. Nemškutar Razborschegg je nemškutarske listke delil pred volitvijo.

(Iz Selnice pri Muri) nam pišejo, da je tisti človek, ki hodi k sv. Ilju psov streljat, naščuvan. Ustreljen pes uže več časa blizu steze v cerkev leži pa nihče ga ne pokoplje.

(Č. g. Karol Hribovšek) špiritual v duhovščini, je imenovan za duhovnega svetovalca.

(Č. g. Dominigg) je iz Sevniske šulverajnske šole všel.

(Od sv. Janža) na vinske gori poročajo da so prejšnjega župana zopet izvolili, ker slovenski uraduje, učitelja pa bi se radi znebili, ker preveč nemškutari in bojda deco tepe, zaradi česar ga baje tožijo.

(G. Jožef Šijanec) prvomestnik krajnemu šolskemu svetu v Cezanjevcih izreka s šolskim voditeljstvom vred javno zahvalo štajerske hranilnici v Gradei za darovanih 300 fl. k povečanju šole, deželnemu šolskemu svetu za 159 šolskih knjig.

(Kamški Zwettler) je hotel pridno tamošnjo učiteljico v luknjo spraviti pa je s tožbo propal. Vsa Kamca se mu smeji.

(Odborovo sejo) sklical je g. dr. Radaj, predsednik Slovenskega društva na den 19. marca t. l. popoldne ob 3. uri. Dolečevalo bode se tudi, kje in kdaj se naj letos skličejo občni zbori. Kdor želi kaj v narodnih zadevah, n. pr. pritožbo, peticijo, izjavo itd. naj jo naglasi g. predsedniku!

(V Orehovecih pri Radgoni) še zmiraj rogovili neka Pauernverajnska buča; pri volitvi za okrajni zastop pa je trdno butnila v zid.

(Dobre krave) advokatom so „sparkase“ ker ondi vedno kaj in še precej zaslužijo. Poznajo nemškutarja advokata, ki računi za vsak listek, v katerem dolžnika opominja, naj obresti plača, po 3 fl. in tako do 2000 gld. v leti dobi. Pekerski Reiser baje 30.—40.000 gld. na leto pri Dunajski hranilnici zasluži.

Listič uredništva: Dopisi iz Loke Ljutomera, Šmarje, Teharja, Luč, Lovrenca v puščavi, Mežne doline, G. Leschnigg v Mahrenbergu: če hočete od Gospodarja kaj zvedeti, pišite mu slovenski, ne pa nemški.

Loterijne številke:

V Gradei 10. marca 1883: 23, 21, 16, 35, 33.
Na Dunaji „ „ 82, 37, 57, 36, 60.
Temesvar „ „ 55, 14, 32, 5, 11.
Prihodnje srečkanje: 24. marca 1883.

Tržna cena

preteklega tedna po hektolitrih.

Mesta	Pšenica	Rž	Ječmen	Ovsa	Turšica	Proso	Ajda
	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.
Maribor	7 42	5 40	5 15	3 20	5 73	4 —	5 —
Ptuj	9 20	7 —	7 80	6 70	6 50	5 60	7 —
Celje	9 —	7 32	5 70	3 98	6 45	5 60	6 50
Gradec	8 29	5 47	5 77	3 38	4 79	5 62	3 98
Ljubljana	8 19	5 43	4 53	3 —	5 61	4 3	6 18
Celovec	7 40	3 66	4 76	3 —	4 44	5 —	5 —
Dunaj	10 25	7 85	9 —	6 75	6 50	8 85	— 20
Pešt	9 90	7 30	7 90	6 60	5 90	6 82	6 30

Sejem bo na Ptujski gori zavoljo nedelje že v soboto dne 17. t. m.

Občinsko predstojništvo.

Semena

bodi si vsake vrste detelja, trava, zelišča, cvetličice, kakor tudi več sort sadnih in gozdnih pešak, vse novo in gotovo kaljivo, priporočam, kakor po navadi vsako leto po solidni, nizki ceni

M. Berdajs,

3—3 trgovca v Mariboru.